

άν τηγόραζον είκοσι, ήθελε τους χαρίσει τὸν ἀσθενῆ γέροντα. Ή συμφωνύα λοιπὸν ἐτελείωσε, καὶ οἱ δοῦλοι μετέβησαν εἰς τὰ ἄγρὸν τοῦ νέου κυρίου των ἀλλούδενα ἐξ αὐτῶν περιεποιεῖτο ὁ ἑκλέξας μὲ τὸ ἡμισυ τῆς ἐπιμελείας, ὅσην ἀπέδιδεν εἰς τὸν ἄρρωστον ἄθλιον Ἀφρικανόν. Ἐλαβεν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον τοῦ οἰκηματος, καὶ τὸν ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ἴδιας του κλίνης τὸν ἐκάθιζεν εἰς τὴν ἴδιαν του τράπεζαν, καὶ τὸν ἐπότιζεν ἐκ τοῦ ἴδιου του ποτηρίου· ὅτε ἐκρύσσει, τὸν ἔκβαζεν εἰς τὸν ἥλιον· ὅτε δὲ ἐθερμαίνετο, τὸν ἔθετεν ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων. Ἐκπεπληγμένος ὁ κύριος εἰς τὴν θεραπείαν τὴν εἰς σύνδουλον ἀπονεμομένην ὑπὸ τοῦ πιστοῦ δούλου του, ἥθελησε νὰ ἔχαριθώσῃ τὴν ἀλήθειαν. « Διατί τάχα, » εἶπε, « νὰ ἔχης τόσην συμπάθειαν μὲ τὸν γέροντα τοῦτον; πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κάμμια αἰτίᾳ εἶναι συγγενής σου, ἵσως ὁ πατέρας σου; » « Όχι, αὐθέντα, » ἀπεκρίθη ὁ ταλαίπωρος, κακῶς Ἀγγλίζων, « δὲν εἶναι πατέρ μου! » « Είναι λοιπὸν ἀδελφός σου πρεσβύτερος; » « Όχι αὐθέντα, δὲν εἶναι ἀδελφός μου! » « Λοιπὸν εἶναι θεῖος σου, η ἄλλος τις συγγενής; » « Όχι, αὐθέντα, δὲν εἶναι συγγενής μου διόλου, οὔτε καν φίλος μου! » « Διατί λοιπὸν, » ἥρωτησεν ὁ κύριος, « ἔχεις τόσην συμπάθειαν μὲ αὐτόν; » « Είναι ἔχθρός μου, αὐθέντα, » ἀπεκρίθη ὁ δούλος· « αὐτός μὲ ἐπώλησεν εἰς τὸν σωματέμπορον· καὶ η νέα μου θρησκεία μὲ διδάσκει, ὅταν ὁ ἔχθρός μου πεινᾷ, νὰ τὸν τρέψω, καὶ ὅταν διφῆ νὰ τὸν ποτίζω·

Η ΠΟΛΙΣ ΑΜΜΟΧΟΥΓΣΤΟΣ

ΕΞΕΛΑΘΟΝΤΕΣ τῆς Λάρνακος τὴν πρωῒν τῆς 20ης Νοεμβρίου, ἐφθάσαμεν μετὰ ὀκτάωρον ὀδοιπορίαν εἰς Ἀμμόχουστον, πόλιν κειμένην πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Κύπρου. Ἐθεμελιώθη ὑπὸ Πτολεμαίου Φιλαδέλφου, βασιλέως τῆς Αίγυπτου, κατὰ τὴν πιθανωτέραν γρονολογίαν περὶ τὰ 274 π. Χ. Ἡ πόλις αὕτη, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ τῆς νήσου, ὑπέφερε σύμφορὰς καὶ ὀλεθρίους μεταβολὰς, ὅσας σχεδὸν οὐδεμίᾳ ἄλλη, κυριευομένη ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν Βενετῶν, ποτὲ δὲ ὑπὸ τῶν Γενουνησίων, καὶ τυραννουμένη ἀπὸ τοὺς ἴδιους αὐτῆς ἡγεμόνας, καὶ κατασπαραττομένη διὰ τὰς ἐμφύλιους στάσεις των, μέχρι σχεδὸν τοῦ 1571, ὅποτε ὁ Μουσταφᾶ Πασσᾶς ἐποιόρκησε καὶ καθυπέταξεν αὐτὴν μετὰ πεντάμηνον γενναίαν ἀντίστασιν. Κατακτήσας δέ αὐτὴν ἐφόνευσε τοὺς ἐπισημοτέρους πολίτας, κατηδάφισε τὰ λαμπρότερα τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ μὲν λόγον ἔκτοτε πλέον ἡ πόλις αὕτη οὐκ ἀνέλαβεν. ἔχει ὄχυρὰ τείχη, οὐδὲ περίμετρός της εἶναι δύο περίπου ώρῶν. Ἐκατοκεῖτο ὑπὸ τριάκοντα περίπου χιλιάδων κατοίκων, διακρινομένων μεταξὺ τῶν λοιπῶν πόλεων διὰ τὸ φιλόκαλον αὐτῶν.

Ναοί, παλάτια, παλαιάριθμοι ώραιαὶ πλατεῖαι, κομψαὶ οἰκοδομαὶ, καὶ ἄλλα μεγαλοπρεπῆ δημόσια καὶ ἴδιωτικὰ

κτίρια, κατεκόσμουν τὴν πλουσίαν ταύτην πόλιν. Άλλα τὸ πρώτιστον αὐτῆς καύχημα εἶναι ὁ λιμένι.

Τὴν σήμερον τὰ μόνα ζωῆς σημεῖα, ὅσα προσβάλλουσι τὸ τοῦ περιηγητοῦ ἔκθαμβον ὅμιλα, εἶναι πρὸ πάντων ὁ ναὸς τῆς Ἅγιας Σοφίας, ἃλλοτε καταγώγιον τῶν Χριστιανῶν, νῦν δὲ τῶν Θύμανῶν· ὁ ναὸς οὗτος σύρει καὶ θέλγει τὸν εὐαίσθητον διαβάτην.—Ἐπειτα τὸ σχεδὸν κατηδαρισμένον παλάτιον, ἐρείπιον ἄξιον τῷ ὄντι παρατηρήσεως· η ἔξαιρισίς ποτε καλλονῆ του μαρτυρεῖται ἀπὸ τὰ διασωζόμενα λείψανα, τουτέστι ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς πρόσωπον, τὸ ὅποιον διατηρεῖται ἀκέραιον μὲ τέσσαρας λευκοὺς στύλους ἐκ μαρμάρου, ἀριστα καλλιτεχνημένους. Ἐγγύς τοῦ παλατίου εὑρίσκεται ὁ ναὸς τοῦ Ἅγιου Νικολάου, περίφημος διὰ τὴν κομψότητα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς του, ἥδη ὅμως χρησιμεύων ὡς ἀποθήκη τῆς κυβερνήσεως. Οἱ ἀριθμὸς τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ μέγιστος, ἀλλ’ ὅλαι κατάντησαν ἐρειπίων σωρός.

Διηλθομεν ἐπομένως ὅλας τὰς εὐρυχώρους ἀγυιὰς τῆς πόλεως, αἵτινες εἰσὶ πλήρεις ἐρειπίων ἀρχαίας μεγαλοπρεπείας· δὲν δύναμαι νὰ περιγράψω ὅποια καταπληκτικὰ αἰσθήματα διεγέρουσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ εὐαίσθητου περιηγητοῦ.—Αἱ μόναι τέλος πάντων ἀρχαιότητες, τὰς ὅποιας ἐσεβάσθη ὁ πανδημάτωρ χρόνος, εἶναι η ἀκρόπολις, καὶ η ὄπλοθήκη. Τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐρείπια τῆς ποτὲ ὑπερφάνου Αἰμογούστου.

Μεθ’ ίκανὴν περιηγησιν ἐξῆλθομεν τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως, διειθυνθέντες πρὸς τὸ πλησίον χωρίον καλουμένον Άγιος Σέργης. Ἁτον ἥδη νῦν, καὶ τὸ μαργαρίτινον φῶς τῆς σελήνης ἐμετρίας τὸ νυκτερινὸν σκότος· ἐν μᾶς δὲ σχεδὸν ώρᾳ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, ὅπου καὶ ἀνεπαύθημεν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΦΡΑΝΓΚΟΥΔΗΣ.

ΚΑὶ ἀν ἔχη τις πᾶν διτι ὁ κόσμος δύναται νὰ δώσῃ, θέλει μὲν δόλον τοῦτο εἰσθαι ἄθλιος, ὅταν ὁ νοῦς αὐτοῦ ἡναι χαμερπῆς, ἀπαίδευτος, ἀνευλαβῆς. Αἱ ἔχη τις κήπους, ἀγροὺς, ἀλση, καὶ λειμῶνας, πρὸς μεγαλοπρεπεῖαν, ἀφθονίαν, καλλωπισμὸν, καὶ τέρψιν, ἐνῷ συγχρόνως ἀπέχει ὁ Θεὸς τῶν διαλογισμῶν αὐτοῦ. Ἀλλος δέ τις μήτε ἄγρὸν ἂς ἔχη, μήτε κήπουν ἂς θεωρῇ μόνον τὴν φύσιν μὲ τὰ πεφωτισμένου νοός—νοός δυναμένου νὰ θεωρῇ αὐτὰ ὡς ἀποδείξεις τῆς δυνάμεως, τῆς ἀγαθότητος, καὶ τῆς ἀληθείας του· οὐ ἀνήρ οὗτος, καίτοι πένης, εἶναι μεγαλήτερος, ὡς καὶ εὐδαιμονέστερος τοῦ ἄλλου, καίτοι πλουσίου. Οἱ μὲν εἶναι μικρόν τι κτίνους ἀνώτερος, ὁ δὲ μικρόν τι κατώτερος ἀγγέλου.

Ο ΑΓΡΙΟΣ ΤΗΣ ΑΟΥΣΤΡΑΛΙΑΣ.

ΕΠÌ τῆς ἀντικρὺ ὅχθης εἶδον ἔνα τῶν ἀγρίων αὐτοχθόνων, καὶ μὴ βλεπόμενος ὑπ’ αὐτοῦ, ἐστάθη

ολίγον νὰ περιεργασθῶ τὰς ἔξεις του.¹⁷ Αἱ χεῖρές του ἡσαν ἔτοιμαι ν' ἀρπάσωσιν, οἱ δόδυτες του νὰ καταράγωσιν διτίδηποτε ζωντανὸν· τὸ βῆμά του, ἐλαφρὸν καὶ ἀθύρβον, ώς τὸ τῆς σκιᾶς, δὲν προεμήνε τὴν πλησίασίν του· περιεπάτει ὡς περιφέρεται ἀρπακτικὸν θηρέον· πᾶν μικρὸν ἔγνος ἢ ἐντύπωσις ἀφεθεῖσκ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὑπὸ τῶν κατωτέρων ζώων εἴλκει τὸ δέξιν βλέμμα του, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀπησχόλουν τὴν προσοχὴν του τὰ ὑπέρ κεφαλῆς δένδρα. Βαθέως εἰς τὸ κοίλωμα ὑψηλοῦ τίνος κλάδου εύρισκετο εἰσέτι κεκρυμμένος ὁ δίδελφος, ὁ μέλλων νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γεῦμά του. Ψυχρὸς καὶ δριμὺς ἐπνεεύ δινεμός διὰ τιὸν ἐπὶ τῆς ὥχθης τοῦ ποταμοῦ ὑψηλῶν δένδρων, καὶ δικαὶος ὁ μελάγχρους ἔκεινος ἄγριος ἦτο πάντη γυμνός. Ἐὰν ἦμην ἀσπιλος, ἥθελον προκρίνει νὰ συναπαντήσω λέοντα παρὰ τὸ νευρωδες ἔκεινο δίπουν· ἀλλ' ἥμην ἔφιππος, ἐφωδιασμένος μ' ἐπιστόλια, καὶ ὁ πλατὺς ποταμὸς ἕρρεε μεταξύ μας. Ἐθεώρουν αὐτὸν ἀφ' ὑψηλῆς ὥχθης, καὶ ἐτόλμησαν νὰ διαταράξω τὰς μελέτας του διὰ κραυγῆς. Ἐστάθη τότε ἀκίνητος, μ' ἔκντταξε περίπου ἐν λεπτὸν, καὶ ἔπειτα ἀνεγώρησε, μὲ δρομαΐδν τι πηδητικὸν βάδισμα, ἀσυμβίβαστον κατὰ τὸ φαινόμενον μὲ παντὸς εἴδους ἴματοις.

Η ΕΚ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑ.

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ, τὸν θάνατον εἰς τὴν μνήμην ἀνακλοῦσα, γεννᾷ τὴν μετριοφροσύνην καὶ σύρουσα ἡμᾶς ἐκ τοῦ ὥτου, ἐνῷ διατρέχομεν τὸ στάδιον τῆς κοσμικῆς πομπῆς καὶ θυμηδίας, κάμνει ὥστε νὰ γνωρίσωμεν ἡμᾶς αὐτούς. Ὁ Πλίνιος λέγει δὲ τι ἤθελεν εἰσθαι τὸ ἀκρον τῆς φιλοσοφίας, ἐάν ἡδύναμεθα νὰ ἐκπληρῶμεν ἐν καιρῷ ὑγείᾳ ὅσα ὑποσχόμεθα ἐν καιρῷ ἀσθενείᾳ· διότι ποῖος ἀσθενής ητο ποτε ἀσελγής, φιλάργυρος, η φιλόδοξος; Οὐδένα φθονεῖ, οὐδένα θαυμάζει, οὐδένα κολακεύει, οὐδένα περιφρονεῖ, φεύδη καὶ μύθους δὲν ἀκρόαζεται. Καὶ τωόντι, ἀν ἔλειπον αἱ τοιαῦται ἀναμνήσεις, εἰς πολας ὑπερβολὰς δὲν ἤθελον ἐκτραχγηλίζεσθαι οἱ ἄνθρωποι; ἤθελον εἰσθαι χειρότεροι τίγρεων, λύκων, καὶ λεόντων· ποῖος ἤθελε τοὺς συστέλλει; Ἡγεμόνες, δεσπόται, γονεῖς, ἀρχοντες, δικασται, φίλοι, ἔχθροι, καλὰ η κακὰ μέσης δὲν δύνανται νὰ μᾶς περιορίσωσιν· ἀλλὰ μικρά τις ἀσθενεία (ώς παρατηρεῖ ὁ Χρυσόστομος) μᾶς διορθόνει. Ἐὰν η ἀρρώστια σου η ναι συνεχής καὶ δύνηρα, εἴς ἀπαντος δὲν θέλει διαρκέσει· καὶ τὸ παρατίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δέξῃς κατεργάζεται ἡμῖν: (Β'. Κορ. δ'. 17.) ἔχε

Θάρρος· τοσαύτην ἀνδρίαν ἐμπορεῖς νὰ δειξῃς ἐπὶ τῆς κλίνης σου, δτην ἐν πέζομαχλᾳ ή ναυμαχλᾳ· θέλεις χπαλλαχθῆν ἐπὶ τέλους. Ἐν τῷ μεταξύ, ἀς διέλθῃ τὸ στάδιόν της· ἐνδεχόμενον νὰ μένῃ ἐν ὑγείᾳ τὸ πνεῦμά σου. Ὁ Βιλιβάλδος Πιρικύμερος, γερουσιαστής Καρόλου τοῦ Ε΄, ἐκυβέρνα δλην τὴν Γερμανίαν, κλινήρης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ ποδάγρας. Ὅσον σφοδροτέρα ἡ βάσανός σου, τόσον δλιγύωτερον θέλει διαρκέσει· καὶ αὐστηρὰ δὲ καὶ φρικώδης ἀν ἦναι πρὸς καιρὸν, παρηγοροῦ, ὡς οἱ μάρτυρες, μὲ τὴν μέλλουσαν τιμὴν καὶ ἀθανασίαν. Ο περιβόητος φιλόσοφος Ἐπίκουρος, δεινῶς πάσχων ἐκ πέτρας, παρεμυθείτο μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀθανασίας· ἡ γχρά τῆς ψυχῆς του διὰ τὰς σπανίας ἐφευρέσεις του ἀπέκρουε τὴν δδύνην τῶν σωματικῶν αὐτοῦ βασάνων.

Φήμη, ως είναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, λέγεται πᾶν ὃ, τι διαφημίζεται υπὸ πάντων περὶ τίνος προσώπου ἢ πράγματος· κοινὴ δὲ δόξα, ἡ γνώμη ἢ υπόληψις, τὴν δόποιαν τὸ κοινὸν ἔχει περὶ τίνος. Η φήμη διατρέχει καὶ εἰς τοὺς βαρβάρους καὶ δεδουλωμένους λαούς· κοινὴ ὅμως δόξα δὲν μορφοῦται παρὰ εἰς ἔθνη εὐνομούμενα, ὅπου καὶ ὁ νοῦς χρίνει ἐλευθέρως, καὶ ἡ γλῶσσα λαλεῖ υπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων ἀφέως.

ΠΕΡΙ ΥΠΟΚΡΙΣΕΩΣ

ΓΠΟΚΡΙΣΙΣ λέγεται εις τὴν ῥητορικὴν ὁ ἀρμόζων εἰς τὰ λεγόμενα σχηματισμὸς τοῦ σώματος καὶ τῆς φωνῆς. Τοσαύτην δὲ δύναμιν ἔχει ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἡ τοιαύτη ὑπόκρισις, ὥστε καὶ ὁ πλέον ῥητορικὸς λόγος, στερούμενος ταύτης, φαίνεται ἄψυχος καὶ νεκρός. Διὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτῆς ὁ Δημοσθένης ἀπετίγχαινε τὴν ἀρχὴν εἰς τὰς δημηγορίας αὐτοῦ, ἐνῷ ἀλλοι πολὺ κατώτεροι ἔκεινου ἐνεδοκίμουν. Ὁθεν αἰσθανθεῖς τὴν ἀνάγκην, ἔλαβε μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας μαθήματα εἰς αὐτὴν ἀπὸ Ἀνδρόνικὸν τινὰ ὑποκριτὴν θεάτρου· καὶ ὅτε ἡρωτήθη παρά τινος, τί εἶναι εἰς τὴν ῥητορικὴν τὸ πρῶτον, Ἡ ὑπόκρισις, ἀπεκρίθη ἐρωτηθεὶς δὲ, τί δεύτερον, πάλιν, Ἡ ὑπόκρισις, εἶπεν· ὥστας καὶ τρίτην φοράν. Ἄλλοτε δὲ πάλιν, ὅτε τις ἦλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεχάλει γὰρ συνηγορήσῃ κατά τινος, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐλέγεν διτὶ ἐπληγώθη, Ψεύδεσαι, εἴπε· δὲν ἔπαθες οὐδὲν ἀφ' ὅσα λέγεις· ἔκεινου δὲ εἰπόντος μὲν φωνὴν ἐμπαθεστέραν, Ἐγώ, Δημόσθενες, δὲν ἔπαθον οὐδέν; Τώρα τωρόντι!, ἀπεκρίθη, ἀκούω φωνὴν ἡδικημένου. Δικαίως ἐλέγει καὶ ὁ Κικέρων διτὶ «ἡ ῥητορείᾳ ἀνευ ὑποκρίσεως εἶναι μηδέν»· ή δὲ ὑπόκρισις καὶ χωρὶς ῥητορείας εἶναι μέγα.» Τέλος